

9749.
Hiittinen,
Högsåra.

2. Palaneen luun palanen ja puunkappale, hiilipitoista maata.

Löyt. maisteri Hildur Planting Hiittisten pitäjän Högsåran kylästä Långfuruholmilla olevan hävitetyn hiidenkiukaan pohjalta, kiviaitauksen sisäpuolelta. Samassa aitauksessa on luurankojätteitä: pääkallon palanen, reisiluu ja muutamia nikamia. Hiidenkiuas on saaren (Långfuruholmen'in) pohjoisosassa, kallion huipulla.

9750.
Mynämäki,
Franttilannummi.

N. Cleven syyskuussa 1933 Mynämäen Tursunperän Franttilannummesta esiinkaivauttamattamat esineet. Kts. kaivauskertomusta karttoineen top. arkistossa. Diario 29.9.1933. Aikaisemmat löydöt: 5269, 7888, 7962, 8200:10, 8373:8-25, 8374, 8585:2-15, 8801:20-45, 8806:1-7, 8911:1-181, 9056:1-6, 11-12, 9211:1-2, 9368:5, 9516:3-11, 9733.

Hauta I (naisen hauta.)
=====

1. Huonosta hopeasta tehty hevosenkenkäsolki, kahtia katkennut. Rengas aivan lattea, niin kuin myöskin nupit. Suurin läpimitta 4,15 cm. Esine löytyi suunnilleen vain n. 35 cm haudan jalkapäästä.

9750.
Mynämäki.
Franttilan-
nummi.

2. Kolme hyvin säilynyttä Knut Suuren lyöt-
tämää hopearahaa (Knut Suuri 995-1035).

Rahat, jotka ovat merkityt a-c,
löytyivät eri puolilta hautaa
(kts. karttaa).

3. Pronssinen renkas, tehty ohuesta pronssi-
vartaasta, jonka päät ovat kierretyt tois-
tensa ympäri. Muistuttaa hieman n.s. "Schlä-
fenringejä". Läpimitta: 2,85 x 2,5 cm.

L. pääkallon oi-
kealta puolelta.

4. Pronssisen kankiketjun kaksi niveltä, molem-
mat katkenneet. Toiseen on kiinnitetty
pronssinen rengas, josta pronssilla silattu
nahasta tehty esine (puukontuppi?) on riip-
punut.

L. likeltä solkea (n:o 1).

5. Rautainen avain, kolmeen kappaleeseen sär-
kynyt. Renkaaseen on tarttunut m.m. pronssikierukka.

Löytöpaikkaa ei ole voitu aivan
tarkalleen määrätä.

6. Ohuesta pronssilevystä tehty rannerengas,
ristiretkien¹⁾ muotoa, jossa keskikohta le-
vein. Koristettu yhdensuuntaisilla viivoil-
la sekä pilkkuviivoilla. Esine on pahas-
ti särkynyt.

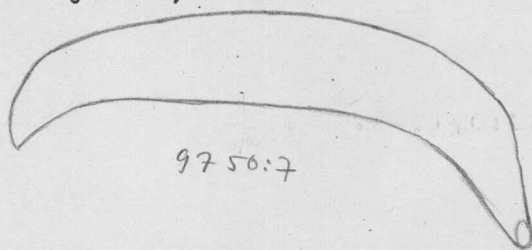
L. soljen (n:o 1) vierestä.

9750.

Mynämäki.

Franttilannummi.

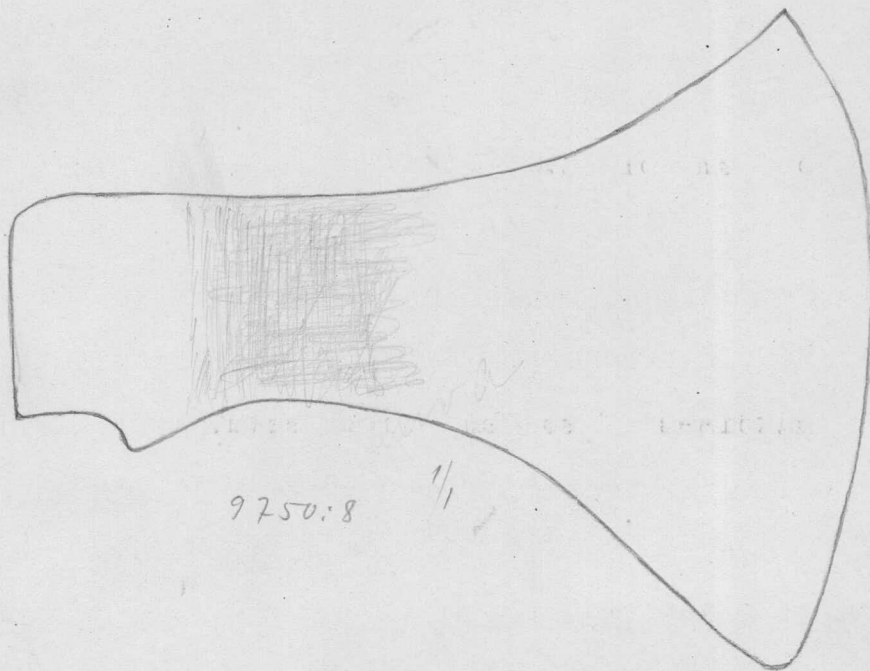
7. Rautainen sirppi, hyvin leveä, hyvin säilynyt. Ruoto lyhyt. Pituus 25,7 cm, suurin leveys 4,94 cm.

L. kivilatomuksen eteläpäästä (kts. karttaa).

8. Pieni rautainen kirves, kohtalaisen hyvin säilynyt. Mitat: 11,58 × 8,65 (=terä).

L. rannerenkaasta n. 10 cm etelään.

9. Pronssilankaputken näköinen koriste päähiineestä, joka on tehty siten, että vaatteen reunaan on kiinnipuristettu n. 8 mm:n läpimittaisia pronssirenkaita (Vrt. Suomen Museo 1928, s. 67, kuv. 7). Säilynyt oli 5 katkelmaa (a-e, kts. karttaa). Pituudet: a) n. 11 cm; b) n. 8,8 cm; c) n. 6 cm; d) 2,5 cm; e) 4,2 cm.

L. heti pääkallon yläpuolelta.

10. Esiliinan koristelua, suuri joukko yhteen lankaan peräkkäin pujotettuja pronssikieruk

9750.
Mynämäki,
Franttilan-
nummi.

kaputkia, joiden läpimitta n. 4,5 mm.

Pitkin esiliinan länsireunaa oli etelästä laskien:

- a. n. 6 cm pitkä pätkä
- b. " 6 " " "
- c. " 4 " " "
- d. 7 pätkää, niistä pisin 5,7 cm, sekä pieni pala villakangasta.
- e. n. 14 cm pitkä pätkä; yksi kierukka on irtaantunut.
- f. n. 10,5 cm pitkä pätkä, jossa kolme irrallista kierukkaa.
- g. n. 12,5 cm pitkä pätkä, jossa kaksi irrallista kierukkaa. (kts. vielä 10 l).

Pitkin itäreunaa:

- h. n. 8,5 cm pitkä pätkä
 - i. Kolme yhteenkuuluvaa pätkää, niistä pisin n. 7 cm.
 - j. Kolme kierukkaa, niistä kaksi toisissaan kiinni.
 - k. Seitsemän pätkää ja villakangasta.
- Luultavasti länsireunaan kuului vielä
- l. n. 6 cm pitkä pätkä, joka on puu- ja tekstiilijäännösten peittämä.

Seulasta löytyi

- m. 26 pätkää, suurimmaksi osaksi aivan irrallisia kierukoita.

11. Pieni puolikuunmuotoinen kierukkatähti, todennäköisesti esiliinan kulmakuvio.

L. yhdessä n:ossa 9750:10 k mainittujen kierukkaputkien kanssa.

9750.
Mynämäki,
Franttilannummi.
12. Kaksi pronssikierukkatähteä, mahdollisesti vaipan reunasta (vrt. 8613:3, Köyliö).
L. seulasta.
13. Pronssinen kulkunen, nelikulmainen, hyvin yksinkertaista tekoa. Kulkunen riippuu silmukasta, joka on ollut kiinnitetty nahkahihnaan.
L. n:ossa 9750:10 f mainitun pronssikierukan vierestä.
14. Rautapuikko (naula?). Pituus 5,67 cm.
L. n:ossa 9750:10 d mainitun kierukan vierestä.
15. Rautanaula, kanta verrattain pieni, kärki vääntynyt. Pituus 5,05 cm.
L. likeltä pääkalloa.
16. Rautanaula, väärä. Pituus n. 5,9cm.
L. haudan jalkapäästä.
17. Rautanaula, kanta kohtalaisen iso, pituus 5,12 cm. Kärki katkennut.
L. likeltä sirppiä n:o 7.
18. Neliniitistä villakangasta, melko iso koristamaton kangaspala (n. 18×12 cm). Kankaan alla puuta.
L. rannerenkaan n:o 6 ja kankiketjun n:o 4 alta.
19. Puunkappale.
L. likeltä sirppiä, poikittaissuunnassa.

9750.
Mynämäki,
Franttilan-
nummi.

Suunnilleen haut. I:n kohdalta ovat myös-
kin irtolöydöt 9750:54-67, joista muutamat
mahdollisesti ovat kyseessäolevasta haudas-
ta.

Hauta II (miehen hauta).
=====

20. Sotatappara, rautainen, pahasti ruostunut.
Terä eri raudasta tehty. Terän pituus
20,13 cm. Puuta varresta säilynyt.

L. haudan pohjoispäästä.

21. Rautapuikko, mahdollisesti veitsenruoto. Esi-
neessä puunjätteitä. Mitat: 9,35 x 1,38 x
1,1 cm.

L. edellisen vierestä.

22. Rautanaula. Jätteitä puusta; puun syyt sa-
mansuuntaiset. Pituus 4,53 cm.

L. haudan pohjoispäästä, n. 25 cm
äskennäytystä kirveestä (20).

23. Rautanaula, keskeltä melkein poikkiruostunut.
Pituus 5,65 cm.

L. edellisen vierestä.

Haudasta II ovat mahdollisesti irtolöydöt:
92-95.

Hauta III (miehen hauta).
=====

24. Rautainen kirves, hyvin pahasti ruostunut.

9750.
Mynämäki,
Franttilannummi.

Varresta oli puuta säilynyt; varsi oli rautanaulalla kiilattu kiinni varsireikään.

Mitat: $18 \times 10,1$ (terä) \times n. 4,35 cm.

L. haudan pohjoispäästä.

25. Rautapuikko, ohut; jätteitä puusta. Pituus 9,2 cm.

L. arkun pohjoispäästä (kts. karttaa).

26. Kaksi samantapaista puikon katkelmaa kuin edellinen. Toisen pituus 6,75 cm; toisen 4,15 cm.

L. kuten edell. (kts. karttaa).

27. Rautanaula, kanta iso, puunjätteitä. Pituus 4,7 cm.

L. kuten edell.

28. Rautanaula, samantapainen kuin edell. Pituus 5 cm.

L. kuten edell.

29. Rautanaula, samantapainen kuin edellinen. Pituus 5,87 cm. Puunjätteitä.

L. n. 15 cm äsken mainitusta kirjeestä.

Kyseessäolevan haudan kohdalta ovat irtolöydöt n:ot 9750:91, 113, 114.

9750.

Mynämäki,
Franttilan-
nummi.Hauta IV (miehen(?) hauta).
=====30. Rautanaula, hyvin isolla kannalla varustet-
tu. Pituus 5,55 cm.L. haudan länsipuolelta, jossa osa
arkun reunaan vielä oli näkyvissä.31. Rautanaula, samantapainen kuin edell. Pi-
tuus 5,5 cm.

L. kuten edell.

31a. Puuta edellisten kohdalta.Hauta V (naisen(?) hauta).
=====32. Pronssisen, punotun kankiketjun 6 katkelmaa,
niistä kaksi aivan pientä renkaanpalasta.
Pisimmän katkelman pituus n. 10 cm.

L. k. kts. karttaa.

33. Pahasti ruostunut rautainen veitsi, ruoto
katkennut (vrt. 9750:34). Pituus 9,6 cm.

L. k. kts. karttaa.

34. Rautapuikko, mahdollisesti edellisessä n:ossa
mainitun veitsen ruodosta (kts. myös 9750:
35). Pituus 5,15 cm.

L. k. kts. karttaa.

35. Pieni rautapuikko, mahdollisesti veitsen ruo-
dosta (vrt. 9750:33 ja 34). Pituus 3,1 cm.

L. k. kts. karttaa.

9750.
Mynämäki,
Franttilannummi.

36. Keltainen savimassahelmi, yksivärinen.
L.k. kts. karttaa.
37. Rautanaula, johon melko paljon puunjättei-
tä on tarttunut. Pituus 4,8 cm.

L. likeltä n:o 33.

38. Rautanaula. Puuta säilynyt. Pituus 3,9 cm.
L. tankoketjun vierestä (32).

39. Rautanaula, kanta iso. Pituus 5,9 cm.
L. haudan oletetusta jalkapäästä.

Kyseessäolevan haudan kohdalta löytyivät
myöskin irtolöydöt n:ot 9750:95, 99-105, jois-
ta mahdollisesti jotkut ovat tästä hau-
dasta.

Hauta VI (naisen hauta).

40. Särkynyt emalji-(lasimassa-)helmi.
L. pääkallon kohdalta.

41. Leveä puukontuppi "Osmanmäki-tyyppiä". (vrt.
Hj. Appelgren-Kivalo, Suomalaisia pukuja, tau-
lu II:8). Pituus 18,3 cm. Tupen toisella
puolella oleva ohut, koristettu pronssipel-
ti keskeltä särkynyt. Tupen toisella puo-
lella on jätteitä nahasta, jonka karvapuo-
li on ollut sisällepäin käännetty. Esi-
neen päällä kangasta ja muita orgaanisia
aineita, sekä kierukoita esiliinan reunas-

9750.
Mynämäki,
Franttilan-
nummi.

ta. Puukko aivan rikkiruostunut; kahvan pronssihelalla silattu pää kuitenkin verrattain hyvin säilynyt.

Esine oli vyötärön kohdalla vainajan vasemmalla puolella. Tupen kärki oli käännetty ylöspäin.

42. Esiliinan reunakoristusta 85 n. 1,7- 2 cm:n pituista pronssikierukkaputkea sekä pieni puolikuunmuotoinen kierukkatähti. Vyötärön kohdalla olevat putket ovat muita hieman ohuempia. Alareuna ei ollut kierukoilla koristettu.

Kierukkaputkien asemasta haudassa kts. karttaa.

43. Vaipan pronssikierukkakoristusta, osaksi pienistä kierukkaputkista tehtyjä yhtenäisiä tähtiriviä, osaksi erillisiä tähtikuviota, m.m. kaksi "hannunvaakunaa", yksi pyöreä, kolme soikeata tähtikuviota.

Vaippaan kuuluvat koristeet olivat haudassa vinottain, puukon kohdalta oikean polven alapuolelle.

44. Rautaesineen katkelma (korvalusikka?). Pituus 4,1 cm.

L. oikean sääriluun kohdalta.

45. Jalkojen luut, verrattain hyvin säilyneet, sekä yksi sormiluu.

Kts. karttaa.

9750.
Mynämäki,
Franttilannummi.

46. Pari luuta, poikittain oikean jalan päällä.

47. Muutamia puunkappaleita arkusta.

Hauta VII.
=====

48. Pronssisen sormuksen katkelma.

L.k. kts. karttaa. (hauta oli jo aikaisemmin rikottu, joten sen luonteesta ei saatu selvää käsitystä).

49. Rautainen veitsi, verrattain hyvin säilynyt. Ruodossa puunjätettä. Pituus 10,6 cm.

L.k. kts. karttaa.

50. Rautanaula, kanta hyvin suuri.

L.k. kts. karttaa.

Hauta VIII.
=====

51. Pieni lasimassa-(savi?-)helmi.

L.k. kts. yleiskarttaa (Hauta kaikesta päättäen täydellisesti hävitetty).

52. Rautanaula, kanta kohtalaisen iso. Puunjätettä.

L. k. kts. karttaa.

53. Rautanaula. Aivan vähäisiä puunjätettä. Pi-

9750.
Nynämäki,
Franttilan-
nummi.

tuus 6,75 cm.

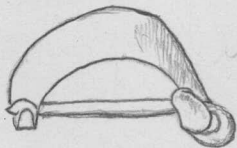
L.k. kts. karttaa.

Irtolöytöjä.

=====

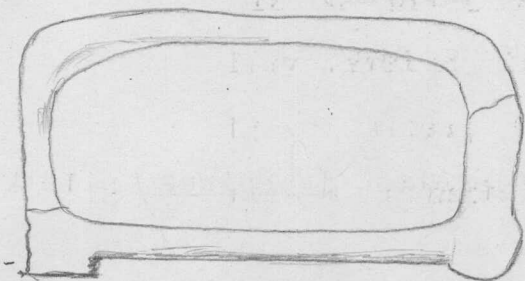
54. Pieni pronssinen kierteissormus: viisi kierrosta, hyvin ohuesta pronssilangasta tehty. Lämpimitta 1,7 cm.
L. raudusta a l.
55. Kaksoisrenkaisen pronssiketjun katkelma, n. 3,3 cm pitkä.
L. kuten n:o 54.
56. Epämääräisen pronssiesineen katkelma; todennäköisesti soljen palkimesta.
L. kuten n:o 54.
57. Sininen lasihelmi, pyöreä.
L. kuten n:o 54.
58. Sininen, koristettu emaljihelmi.
L. kuten n:o 54.
59. Rautaisen sirpin tai viikatteen ruodon katkelma. Puunjätettä. Pituus 9,8 cm.
L. kuten n:o 54.
60. Rautaisen keihäänkärjen kärkiosa. Läpileikkaus rombimainen. Pituus 10,1 cm.
L. kuten edell., aivan haudan N:o I:n yhteydessä.

9750. Mynämäki,
Franttilannummi.
61. Rautaisen keihäänkärjen kärkiosa. Pituus 8,35 cm.
L. kuten edell.
62. Rautanaula, kanta kohtalaisen iso, väärä.
L. kuten n:o 54.
63. Miekan ponnien alustan katkelma, pronssia.
Esine on ollut koristettu Salinin tyyliin
2.
 L. kuten n:o 54, seulasta.
64. Kolme helmeä, niistä yksi sininen lasihelmi.
L. kuten n:o 54, seulasta.
65. Pronssiketjun katkelma sekä irrallisia renkaita.
L. kuten n:o 54, seulasta.
66. Rautainen niitti. Pituus 4 cm.
L. kuten n:o 54, seulasta.
67. 8 palanutta luunsirua.
L. kuten n:o 54 ruudusta a 1. Samasta ruudusta on myöskin haudautettu, joten on hyvin mahdollista, että jotkut tästä ruudusta löydetyistä esineistä ovat mainitusta haudautuksesta.
L. ruudusta a 2, seulasta.
68. 3 rautanaulan katkelmaa.
L. ruudusta a 2, seulasta.

9750. 69. Pieni pala harmaata piitä.
Mynämäki, Kuten edell. seulasta.
Franttilan-
70. Kolme saviastianpalasta, koristamattomia.
nummi. L. kuten n:o 68.
71. Kymmenkunta palanutta luunsirua, niistä kaksi verrattain suurta kokoa.
L. kuten n:o 68 ruudusta a 2.
72. Pieni rautanaulan katkelma.
L. joko ruudusta a 3 tai a 4, seulasta.
73. Saviastianpalasia, 15 kpl., niistä yksi reuna pala.
L. ruuduista a 3 ja a 4.
74. Poltettuja luita, pienempi määrä.
L. kuten edell. ruuduista a 3 ja a 4.
75. N. parikymmentä koristamatonta saviastianpalasta.
L. ruuduista a 5 ja a 6.
76. Pieni rautainen kaarisolki (kts. kuvaa). Pituus 3,1 cm.
 L. ruudusta b 1.
77. 7 palanutta luunsirua.
L. kuten edell. ruudusta b 1.
78. Iso suorakaiteenmuotoinen rautainen vyönsol-

9750.
Mynämäki,
Franttilannummi.

ki, kahtia katkennut, paljin puuttuu (kts. kuitenkin n:o 79). Alkuperäinen mitta suunnilleen $6,9 \times 3,6$ cm.

9750: 78 1/1

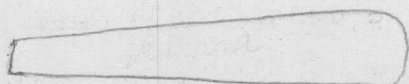
L. ruudusta b 3,
jossa suuri
joukko palaneita
luunsiruja yh-
dessä läjässä,
jossa myöskin
esineet 79-83.
N. 1/2 m edelli-
sistä olivat e-
sineet 84 ja 87.

79. Pieni rautapuikko 5,33 cm pitkä (edellisessä n:o:ssa mainitun soljen paljin?).

L. kuten 78, yhdessä soljen toisen puolikkaan kanssa.

80. Hihnan päätöhela(?), rautaa (kts. kuvaa).

Mitat: $5,24 \times 1,23$ cm.

L. k. kuten 78.

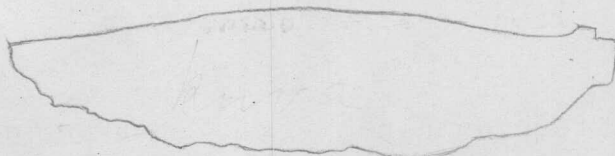
81. Pronssinen tasavartinen solki, kahtia katkennut ja tulessa turmeltunut. Neula puuttuu.

L. kuten n:o 78.

82. Rautainen veitsi, lyhyt ja leveäteräinen.

Ruoto katkennut. Mitat: $8,11 \times 2,13$ cm.

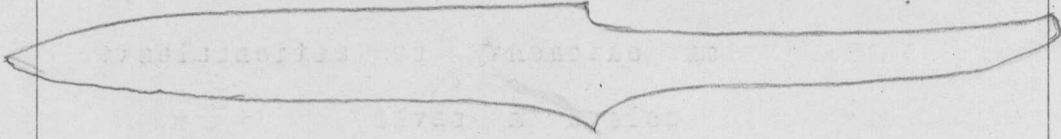

L. kuten n:o 78.

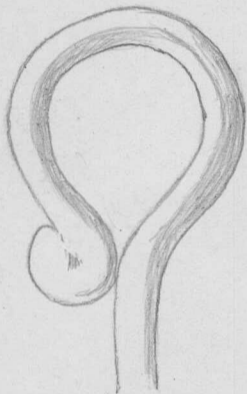
9750.
Mynämäki,
Franttilan-
nummi.

83. Rautainen veitsi, verrattain hyvin säilynyt.
Mitat: 14,23×

L. kuten n:o 78.

84. Rautainen paimensauvan-muotoinen koriste-
neula. Pituus 12,64 cm.

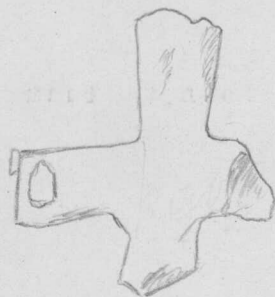
L. samasta ruudusta
kuin esineet 78-83,
niistä n. 1/2 m ete-
lään (vrt. n:oa 78).

85. Pienempi määrä saviastianpaloja, niistä yk-
si ainoa murunen koristettu, sekä 4 kpl.
savitiivistettä.

L. etupäässä esineitten 78-83 yh-
teydessä, ruudusta b 3.

86. Suurempi määrä poltettuja luita, 152 gr.
Suurin osa oli yhdessä läjässä,
jossa myöskin esineet 78-83,85
(vrt. n:oa 78) ruudussa b 3.

87. Ristinmuotoinen rautainen hihnanhela tai
-jakaja (kts. kuvaa). Särkynyt. Esine on näh-
tävästi ollut päällystetty pronssilevyllä.

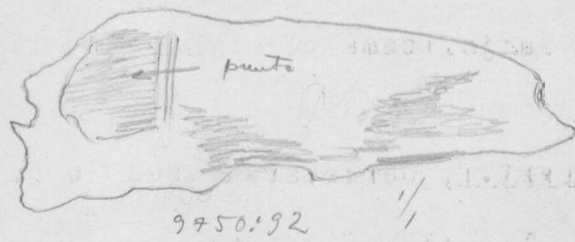

L. ruudusta b 4, vrt.
n:oa 78.

9750.

Mynämäki.

Franttilannummi.

88. Koukkumainen epämääräinen rautaesine.
L. ruudusta b 6.
89. Vähän kolmattakymmentä saviastianpalasta
sekä pala palanutta savea.
L. kuten 88 ruudusta b 6, osa
myöskin ruudusta b 7.
90. Parikymmentä koristamatonta saviastianpalas-
ta. L. ruuduista b 7 - b 8.
91. Rautainen punnus, pahasti ruostunut. Läpi-
leikkaus n. 2,3 cm.
L. ruudusta c 3, suunnilleen hau-
ta III:n kohdalta.
92. Rautaisen veitsen(?) katkelma. Esine on pa-
hasti ruostunut, toisessa päässä on selväs-
ti puukahvan jälkiä. Mitat: 8,4 x 2,55 x 1,45
cm.
L. samasta
ruudusta kuin
n:o 91, kui-
tenkin parem-
min haudan
II:n kohdalta
kuten myöskin
93 ja 94.
-
93. Rautanaula, kanta iso. Puunjätteitä arkusta.
Pituus 5,8 cm.
L. kuten edell.
94. Rautanaulan kantaosa. Pituus 2,7 cm. Puun-

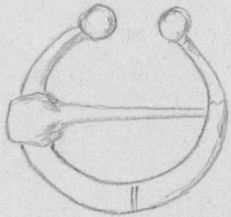
9750. jätteitä.
Mynämäki. L. kuten edell.
Franttilan-
nummi.
95. Rautanaula, kärki katkennut. Pituus 3,9 cm.
Puunjätteitä, syyt samansuuntaiset.
L. samasta ruudusta kuin edelli-
set (c 3), mutta aivan likeltä
c 4:n rajaa, joten on mahdollis-
ta, että esine on haudasta V (tai
haudasta II).
96. Osa ihmisen leukaluusta sekä joukko ham-
paita.
L. ruudusta c 3, paikasta, josta
ei ole aivan tarkkoja tietoja.
97. N. parikymmentä koristamatonta saviastian-
palasta.
L. samasta ruudusta kuin edelli-
set (91-96).
98. Poltettuja luita, 8 kpl.
L. kuten 91-97 ruudusta c 3.
99. Rautainen punnus, pahasti ruostunut, n. 2cm
läpimitaltaan.
L. ruudusta c 4.
100. Pronssinen tasavartinen solki, kansainvael-
lusajan muotoa. Paljin puuttuu, muuten eheä.
Pituus 3,4 cm.
L. kuten n:o 99.
101. Pieni hopeinen hevosenkenkäsolki, hyvin

9750.

huonosti säilynyt.

Mynämäki.

Franttilannummi.

L. kuten n:o 99 (ruudusta
c 4).

9750:101

102. Epämääräinen pronssiriipe, mahdollisesti osa kulkusesta, ehkä uudenaikainen.

9750:102

L. ruudusta c 4.

103. Keihäänkärjen(?) ruoto(?). Esineen pituus 11,85 cm.

L. ruudusta c 4.

104. Pieni rautapuikko. Pituus 3,95 cm.

L. ruudusta c 4.

105. Epämääräinen rautaesine (keihäänkärjen kärki-osa?). Mitat: 5,4 × 1,65 × 1,15 cm.

L. ruudusta c 4.

106. 35 saviastianpalasta, niistä yksi koristettu nuoraviivoilla.

L. ruudusta c 4.

107. Poltettuja luita, 33 gr.

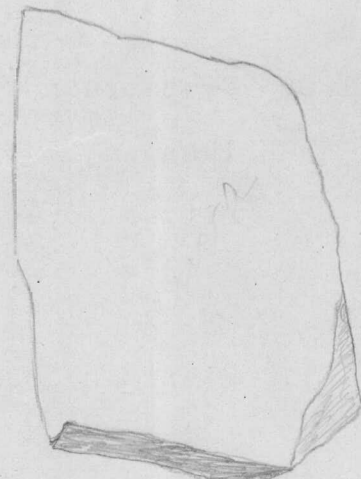
L. ruudusta c 4, kuten 99-106.

108. 8 saviastianpalasta.

L. ruudusta c 5.

109. Kovasin, leveä, ohut. Mitat: 6,73 × 4,3 × 1 cm.

L. ruudusta c 6.

9750:109

9750.
Mynämäki.
Franttilan-
nummi.

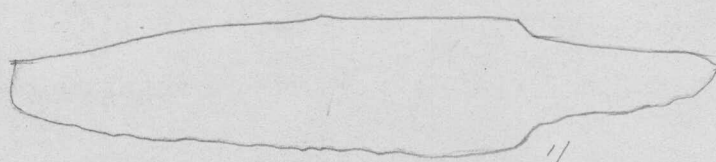
110. Saviastianpaloja, 8 kpl., niistä kaksi aivan pientä murusta.

L. ruudusta c 6.

111. Saviastianpaloja, 5 kpl., niistä yksi koristettu nuoraviivoilla.

L. ruuduista c 7 - c 8.

112. Rautainen veitsi, ruoto lyhyt (katkennut?).
Mitat: 9,5 x 1,9 cm.

9750: 112 //

L. ruutujen
b7:n ja c7:n
väliseltä ra-
jalta; löytö-
kohtaa ei kui-

tenkaan voitu tarkalleen määri-
tellä.

113. Rautainen veitsi, verrattain hyvin säily-
nyt. Mitat: 14,87 x 1,8 cm.

L. ruudusta d 4, suunnilleen hau-
dan III:n kohdalta.

9750: 113 //

114. Rautanaula, rikkiruostunut. Pituus 3,1 cm.

L. kuten edellinen.

115. Tulessa muodottomaksi sulanut pronssiesi-
neen katkelma.

L. tarkemmin tuntemattomasta pai-
kasta.